

NEW CASTLE /RANIKHET DISEASE.

Jingpang ba shyrkhei ha ki syiar

**Krishi Vigyan Kendra
West Khasi Hills, Meghalaya**

New Castle/Jingpang Ranikhet ka long ka jingpang kaba kynrei ha ki syiar ba la wanrah da u khniang jinpang Paramyxovirus. Bun na ki jait syiar kynthup ia ki sim khlaw, ki sim die bad ki ba ngi ri ha ing ki lah ban ioh ia kane ka jingpang. Kine ki jingpang ka saphriang kylleng ka pyrthei bad ka wanrah ia ka jingiap jong ki sim kiba ioh ia kane ka jingpang, ha u briew ka wanrah ia ki jingpang jong ki khmat kaba lah ban iabit bad ka jinpang jong u ryndang. Ka jingpang Ranikhet ka long kaba shyrkhei bad bun na ki syiar ki iap bad kham duna ba kin koit na kane ka jingpang. Ka jingiap jong ki syiar ka lah ban long haduh 100 na ka 100 bad ka lah ruh ban bit ha kiwei pat ki sim/syiar kiba khlem pat ai jingiada.

JINGSAPHRIANG

(1) Ki sim khlaw ki long kawei na ki ban wanrah ia kane ka jingpang ha ki sim kiba ngi ri.

(2) Ka jingiajan bad ki jaboh ba la pynmih da ki sim kiba ioh pang bad ka jingiatyngkhuh jong ka shyntur, khmut bad khmat jong ki sim kiba pang.

(3) Ki kali kiba jakhlia, ki tiar ki tar, ki jain. Ka um bad ki jingbam syiar

KI DAK KI SHIN JONG KI SYIAR KIBA IOH IA KANE KA JINGPANG

(1) Ki syiar kiba ioh pang ki pyni ia ka jingmih ki eitmut bad ka jingmih tyrtho na ka shyntur, ka jingbym lah ban ring mynsiem bad ka jingsynriah.

(2) Ka jinglong jaituh.

(3) Ka eit syiar kaba long um jyrngam (pynhiar).

(4) Ka don ka jingkhyrwait jong ka khlieh ka ryndang bad iap shiliang.

(5) Haba ki syiar kiba dang kha, ka pynduna ia ka jingkha pylleng bad ka lah ruh ban pynsangeh syndon ia ka jingkha pylleng jong ki.

(6) Ka bynta jong ka khmat bad ryndang ki at.

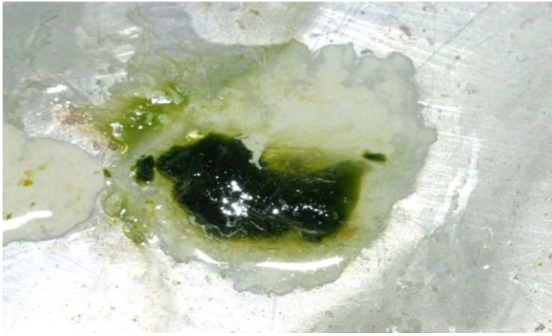
(7) Ki syiar kiba ioh pang ki lah ban iap kyndit-kyndit.

Ka jingring mynsiem da ka shyntur

Ka jingkhyrwait jong ka ryndang.

Ka eit pynhiar ba long jyrngam bad ba sma iwkhong

Ka jingat ki bynta jong ka kmat bad ryndang

KI JINGSUMAR BAD JINGIADA

- (1) Ym pat don satia ki lad jingsumar na ki bynta ki syiar kiba ioh ia kane ka jingpang.
- (2) Dei ban tep bha ne thang ia ki syiar kiba iap na kane ka jingpang.
- (3) Pynkiar na kaba tyngkhuh bad ki syiar kiba la don ia kane ka jingpang
- (4) Ha ka por ba don ka jingpang:
 - a. Pynduh ia ki syiar kiba ioh pang 21 sngi shwa ban wanrah ia ki syiar thymmai.
 - b. Pynkhuid bha ia ka jaka ne sem ha kaba buh ia ki syiar kiba ioh pang.
 - c. Pyntip kloi kloi ia ki jingiap ki syiar jong phi sha ki hospital mrad/doctor.
 - d. Baroh ki syiar kiba dang theid thymmai dei ban buh la kajong. Ym duna ia ka 7 sngi shwa ban buh ia ki hapoh ka farm.
- (5) Ka jingai injek ia ki syiar ka long kaba donkam ban iada syiar bad ban rat diengkhong ia kane ka jingpang ranikhet.

KA POR BAN AI INJECK NE IADA PYRSHAH IA KANE KA JINGPANG.

Disease	Age	Name of the vaccine	Dose & route of administration
Ranikhet /new castle disease	7 th sngi	F-1/Lasota strain	Intra ocular/intra nasal 1-2 drops
	28 th sngi	F-1/Lasota strain	Intra ocular/intra nasal 1-2 drops
	8 th Taiew	R ₂ B lasota strain	s/c or i/m (0.5 ml)

La pynmihda da:

Dr. Jeremy Wahlang
SMS (Animal Science) and Mariana
Dkhar Programme Coordinator
KVK West Khasi Hills,Nongshillong,
Meghalaya.